

SPRÁVA O ČINNOSTI ŠTÁTNEHO ARCHÍVU V PREŠOVE ZA ROK 2015

A. PERSONÁLNY STAV

1. Systemizované zamestnanecké miesta

V Štátnom archíve v Prešove bolo v roku 2015 systemizovaných 15 zamestnaneckých miest, v štátnej službe bolo systemizovaných 13 miest a vo verejnej službe 2 miesta. Jednotlivé pracovné miesta boli obsadené zamestnancami s nasledujúcou odbornou kvalifikáciou:

	<i>VŠ III. stupňa</i>	<i>VŠ II. stupňa</i>	<i>VŠ I. stupňa</i>	<i>SŠ s maturitou</i>	<i>SŠ bez maturity</i>
<i>počet zamestnancov</i>	2	5	1	5	2

B. ODBORNÉ ČINNOSTI ARCHÍVU

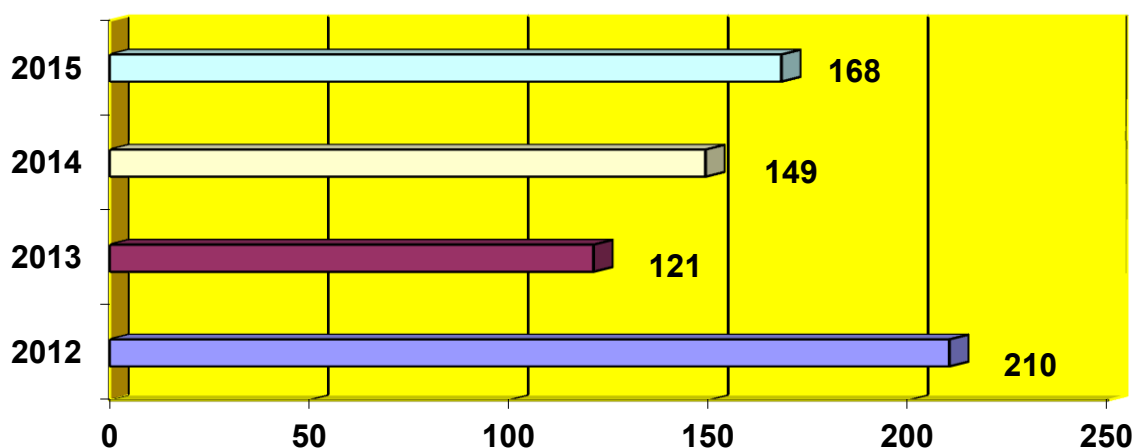
Odborné činnosti archívu boli členené do jednotlivých kapitol nasledovne:

<i>Kapitoly</i>	<i>Počet dní</i>
Predarchívna starostlivosť	203
Evidencia archívneho dedičstva SR	50
Ochrana archívnych dokumentov	400
Filmotéka	0
Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov	544
Prístup k archívnym dokumentom (bádateľská a správna agenda)	969
Príručná odborná archívna knižnica	25
Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť	252
Organizačná, riadiaca a hospodársko-administratívna práca	674
Správa informačných technológií	32
Spolu:	3149

1. Predarchívna starostlivosť

V roku 2015 bolo vedených v evidencii 394 pôvodcov registratúr, ktorí boli zaradení do systematickej predarchívnej starostlivosti. Predarchívnu starostlivosť v našom archíve vykonávali len určení pracovníci archívu. Predložených a zároveň schválených návrhov na vyradenie registratúrnych záznamov bolo 168. Štátny odborný dozor sa vykonal v 25 registratúrnych strediskách, prevažne v orgánoch verejnej správy a v podnikateľských subjektoch. Schválili sme 76 registratúrnych poriadkov a plánov. Ku predarchívnej starostlivosti na úseku správy registratúry sme vykonali 11 školení pre školy a podnikateľské subjekty. Okrem toho bolo rôznym subjektom poskytnutých 195 konzultácií a metodických inštruktáží.

**Porovnanie počtu schválených návrhov na vyradenie
v jednotlivých rokoch**

2. Evidencia archívneho dedičstva SR

Štátny archív v Prešove spravoval 937 archívnych súborov, čo predstavuje 4346,06 bm. V roku 2015 archív prevzal 62,985 bm archívneho materiálu. Úbytok predstavoval 0,24 bm vnútorným vyradením pri sprístupňovaní. Archív spravoval na základe depozitných zmlúv 9 archívnych fondov v rozsahu 8,345 bm.

3. Ochrana archívnych dokumentov

Archív sídli vo vlastnej budove na ulici Slanskej 31 v Prešove – Nižnej Šebastovej a v prenajatých priestoroch Župného domu na ulici Slovenskej v Prešove.

V archívnej budove na ulici Slanskej fungovala v roku 2015 aj reštaurátorská a kníhviazačská dielňa, ktorá ale nebola vyťažená naplno z dôvodu rôznych technických obmedzení na obslužných strojoch a pracovných materiáloch.

Depoty sú vybavené kovovými a drevenými regálmi, ktoré sú v mnohých prípadoch zastaralé. Problémom archívu je vysoká vlhkosť, pretože pod budovami sa nachádzajú pivnice, v ktorých je voda. Sklady archívneho materiálu sú pravidelne monitorované, sleduje sa teplota a vlhkosť v nich. Zvýšená vlhkosť priestorov spôsobila tvorbu plesní, ktoré zhoršili

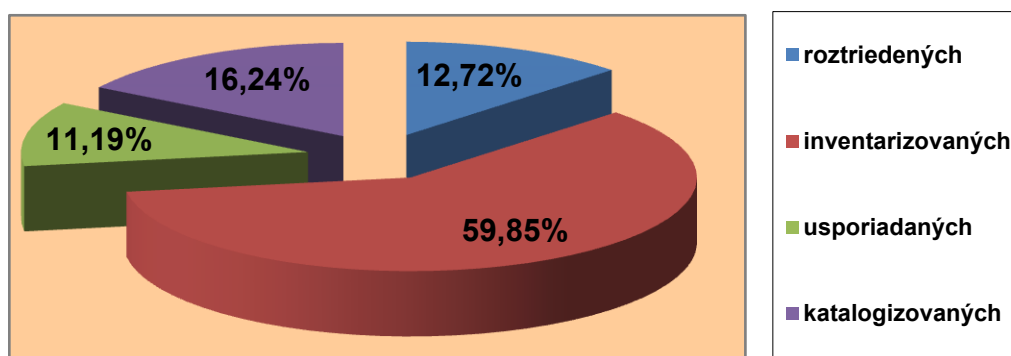
fyzický stav archívnych dokumentov. Za týmto účelom bolo potrebné vynaložiť väčšiu starostlivosť o presušanie, povrchovú dezinfekciu a manuálnu očistu priestorov a dokumentov. Priestory boli pravidelne odvetrávané a takmer denne bola vlhkosť upravovaná odvlhčovačmi.

5. Spracúvanie a sprístupňovanie archívnych dokumentov:

V roku 2015 bolo usporiadaných, inventarizovaných a katalogizovaných 137,15 bm archívneho materiálu. Z tohto objemu bolo 61,98 bm len usporiadaných, usporiadaných a zároveň inventarizovaných bolo 73,77 bm, katalogizovaných bolo 1,40 bm. V programe Bach inventáre bolo prepísaných 9824 záznamov.

K 31. decembru 2015 bolo z celkového množstva archívnych dokumentov archívu roztriedených 552,80 bm /12,72 %/, usporiadaných 486,70 bm /11,19 %/, inventarizovaných 2600,90 bm /59,85 %/ a katalogizovaných 705,66 bm /16,24 %/.

Percentuálne vyjadrenie stavu spracovania archívneho materiálu k 31. 12. 2015

V roku 2015 boli vyhotovené inventáre k týmto archívnym fondom:

- Školy v okrese Prešov – združený

1	Národná škola v Okružnej	1921-1955
2	Národná škola v Podhradíku	1933-1954
3	Základná deväťročná škola v Klenove	1921-1977
4	Základná deväťročná škola v Križovanoch	1926-1973
5	Základná deväťročná škola v Lačnove	1926-1970
6	Základná deväťročná škola v Lažanoch	1921-1977
7	Základná deväťročná škola v Miklušovciach	1921-1974
8	Základná deväťročná škola v Nemcovciach	1921-1962
9	Základná deväťročná škola v Nižnej Šebastovej	1921-1967
10	Základná deväťročná škola v Ondrašovciach	1940-1972
11	Základná deväťročná škola v Ruských Pekľanoch	1919-1970
12	Základná deväťročná škola v Suchej Doline	1931-1973
13	Základná deväťročná škola v Šindliari	1921-1964

14	Základná deväťročná škola v Štefanovciach	1968-1976
15	Základná deväťročná škola v Záborskom	1969-1979
16	Základná deväťročná škola v Žipove	1960-1978
17	Základná deväťročná škola v Župčanoch	1921-1972
18	Základná škola v Kapušanoch	1921-1993
19	Základná škola v Kendiciach	1921-1992
20	Základná škola v Kojaticiach	1921-1992
21	Základná škola v Kokošovciach	1930-1993
22	Základná škola v Lade	1937-1986
23	Základná škola v Lemešanoch	1921-1992
24	Základná škola v Ličartovciach	1974-1992
25	Základná škola v Lipovciach	1921-1993
26	Základná škola v Ľuboticiach	1921-1993
27	Základná škola v Ľubovci	1933-1994
28	Základná škola v Malom Šariši	1946-1994
29	Základná škola v Medzanoch	1921-1985
30	Základná škola v Mirkovciach	1921-1993
31	Základná škola v Ovčom	1925-1992
32	Základná škola v Petrovanoch	1945-1992
33	Základná škola v Podhoranoch	1981-1992
34	Základná škola v Proči	1934-1992
35	Základná škola v Radaticiach	1921-1995
36	Základná škola v Rokycanoch	1940-1985
37	Základná škola v Ruskej Novej Vsi	1920-1993
38	Základná škola v Sedliciach	1945-1992
39	Základná škola vo Svinej	1921-1993
40	Základná škola v Šarišských Bohdanovciach	1921-1993
41	Základná škola v Šarišskej Porube	1965-1992
42	Základná škola v Širokom	1932-1992
43	Základná škola v Teriakovciach	1919-1981
44	Základná škola v Terni	1921-1992
45	Základná škola v Tuhrine	1945-1985
46	Základná škola v Tulčíku	1921-1990
47	Základná škola vo Varhaňovciach	1921-1993
48	Základná škola vo Veľkom Slivníku	1933-1984
49	Základná škola vo Veľkom Šariši	1936-1993
50	Základná škola vo Vít'azi	1921-1992
51	Základná škola vo Vyšnej Šebastovej	1950-1992
52	Základná škola v Záhradnom	1920-1993
53	Základná škola v Zlatej Bani	1946-2012
54	Základná škola v Žehni	1945-1993
55	Osobitná internátna škola v Malom Šariši	1961-1977

- Šarišská župa, administratívne písomnosti – čiastkový, 1824-1848
- Šarišská župa, súdne písomnosti – čiastkový, 1689-1852
- Cirkevné fondy – dodatky, 1827-1950

Katalogizovaný bol čiastočne fond Šariško-zemplínskej župy v Prešove, administratívne spisy 1940-1946.

Usporiadaná bola aj časť z prevzatých archívnych dokumentov: Obvodný úrad životného prostredia v Prešove 1991-1996, Obvodný úrad životného prostredia v Sabinove 1991-1996, Obecné úrady okresu Prešov (37) 1991- 2004.

6. Prístup k archívnyim dokumentom:

V roku 2015 archív navštívilo 379 bádateľov. Celkový počet bádateľských návštev bol 1090. Bádatelia sa venovali prevažne genealógii, regionálnym dejinám a holocaustu.

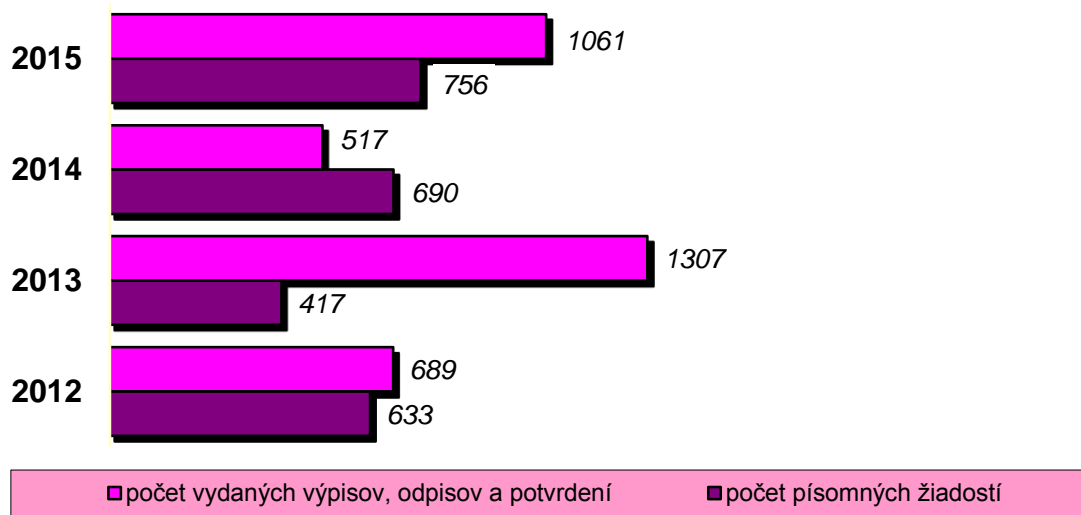
<i>Bádatelia-počet</i>			<i>Bádateľské návštevy-počet</i>			<i>Účel štúdia</i>	
Celkom	tuzemskí	zahraníční	celkom	tuzemské	zahraníčné	historický	iný
379	339	40	1090	1016	74	769	127

Prístup k archívnyim dokumentom na základe písomnej žiadosti sa týkal prevažne vyhľadávania k reštitučným nárokom, dedičským konaniam, pozemnoknižnej agende, dokladom o vzdelaní a i.. Počet písomných žiadosti v správnej agende bol 668. Vydaných odpisov a výpisov, potvrdení bolo 973. Počet správnych informácií vydaných z neprístupných archívnych fondov 5, z prístupných archívnych fondov 663.

Prístup k archívnyim dokumentom formou rešerše na základe písomnej žiadosti bol realizovaný v 88 prípadoch.

Správne poplatky vybrané v zmysle zákona činili spolu 1433,- € a poplatky vybrané za služby archívu 737,69 €. Archív vybral na poplatkoch dohromady 2170,69 €.

Porovnanie počtu písomných žiadostí a vydaných výpisov, odpisov a potvrdení v období za roky 2012-2015

7. Príručná odborná archívna knižnica

Archív odoberal v roku 2015 regionálne denníky Večerník, Korzár, ďalej Historický časopis, Historické štúdie, Dejiny a súčasnosť, Slovenská archivistika, Historie a vojenství, Pamäť národa, Historický zborník a Pamiatky a múzeá.

Pri odbornej činnosti knižnice využíval archív program Bachsystém-Knižnica. K 31. 12. 2015 archív evidoval 8155 zväzkov, z toho sa 1530 zväzkov nachádza na ulici Slovenskej. V roku 2015 archív získal spolu 42 zväzkov v prevažnej väčšine darom.

8. Výskumná, publikačná, kultúrno-osvetová činnosť

V rámci rezortných výskumných úloh sa pracovníci archívu podieľali na vykonaní generálnej revízie archívnych dokumentov. Taktiež bola plnená rezortná úloha projektu Dejiny archívov.

Archív naďalej pokračoval v spolupráci s Múzeom rusínskej kultúry v Prešove pri výstavách s tematikou miestnych samospráv a školských zariadení (kroniky). Vo svojich priestoroch organizoval výstavy k dejinám archívniectva. Počas dvojdňového Dňa otvorených dverí navštívilo archív cca 400 ľudí. V čase otvorenia výstav boli poskytnuté aj rozhovory k témam výstav do rozhlasu a televízie.

Pracovníci archívu sa podieľali rôznou formou aj na publikačnej činnosti. Tú tvorili monografie, štúdie, recenzie, referáty a príspevky do tlače, ktoré sa venovali prevažne regionálnym dejinám.

Kultúrno-osvetová činnosť archívu bola tiež bohatá. Archív realizoval 12 historických prednášok a 38 exkurzií pre žiakov a študentov základných, stredných a vysokých škôl.

9. Organizačná a riadiaca práca, vzdelávanie, ekonomické administratívne práce

Táto kapitola zahŕňa riadiacu prácu, účasť na riaditeľských poradách, na regionálnych poradoch v Štátnom archíve v Prešove. Interné archívne porady sa vykonávali minimálne raz týždenne, kde sa preberali aktuálne úlohy a riešili problémy. Tieto sa konzultovali so zamestnancami ministerstva vnútra a s kolegami z iných archívov. Vypracovali sa plány práce na nasledujúci rok a výkaz práce za rok uplynulý.

Mgr. Kováčová vykonávala lektorstvo vo vzdelávacích inštitúciách a školiacu činnosť v rámci predarchívnej starostlivosti na úseku správy archívov a archívnych dokumentov, viedla prax študentov Odboru archívniectva, Odboru histórie a Odboru religionistiky Prešovskej univerzity. Doc. PhDr. Bodnárová, CSc. a Mgr. Mišíková, PhD. vykonávali pedagogické a vzdelávacie aktivity na Prešovskej univerzite v Prešove. Mgr. Kováčová a PhDr. Uličný pracovali v názvoslovnej komisii mesta Prešova, PhDr. Pellová pracovala v Komisii mesta Prešova pre pamätihodnosti.

Ekonomickú činnosť zahŕňovalo vypracovanie objednávok pre Centrum podpory v Prešove, sledovanie rozpočtu, dochádzky, objednávanie a pridelovanie stravných lístkov, zúčtovanie správnych poplatkov a poplatkov za služby archívu, vykonanie inventarizácie hmotného majetku a i.

Archív vykonával aj činnosti súvisiace s úlohami na úseku požiarnej ochrany a bezpečnosti práce.

10. Správa informačných technológií

V tejto kapitole sa určení pracovníci archívu venovali technickému a programovému vybaveniu VT, ako bolo zálohovanie dát, odstraňovanie drobných porúch programového vybavenia, údržbe VT a aktualizácii webovej stránky.

Mgr. Ľubica Kováčová
riaditeľka